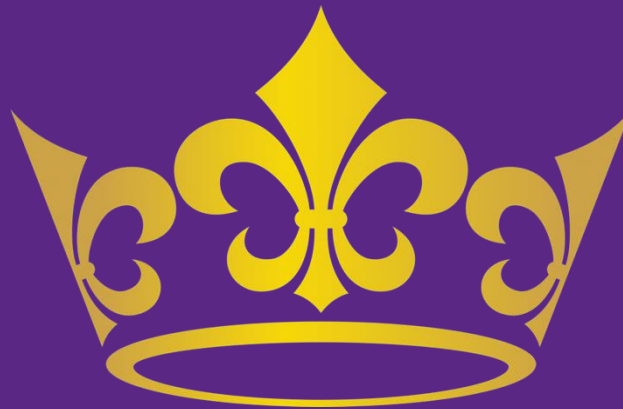

Cum economisesc românii

Atitudini privind economisirea și investițiile în România.

Comportamentul investițional, percepția asupra riscului și presiunea inflației.

Realizat de Wisemetry pentru Tavex România

Cuprins

01 De ce am realizat acest studiu

02 Metodologie și eșantion

03 Context macroeconomic

04 Profilul celor care economisesc

05 Cum economisesc românii

06 Atitudini financiare și riscuri

07 Concluzii

De ce am realizat acest studiu

Obiectivul este să înțelegem comportamentul real de economisire, nu doar percepțiile despre bani.

Studiul și-a propus să analizeze și să descrie comportamentul celor care economisesc în România. Am dorit să înțelegem cum se raportează românii la bani în practică: cine economisește, cum economisește, de ce economisește și cât de încrezători se simt atunci când iau decizii financiare.

Metodologie și structură de eșantion

Eșantionul a fost construit mai întâi la nivel național; persoanele care economisesc au fost identificate ulterior în cadrul acestuia.

Ce arată graficul

Studiul a fost realizat online în rândul adulților din România cu vârste între 18 și 65 de ani.

Am pornit de la un eșantion reprezentativ la nivel național de 1.921 respondenți, calibrat pentru a reflecta structura demografică a României.

Concluzii

Din acest eșantion am identificat persoanele care au bani puși deoparte sau investiți.

Eșantionul final utilizat în analiză pentru categoria „persoane care economisesc” a fost de n=816.

Structura eșantionului și incidența economisirii

Economisirea rămâne structural fragilă

România are una dintre cele mai reduse rate de economisire formală din Uniunea Europeană.

Ce arată graficul

România rămâne una dintre economiile europene cu cea mai fragilă capacitate de economisire.

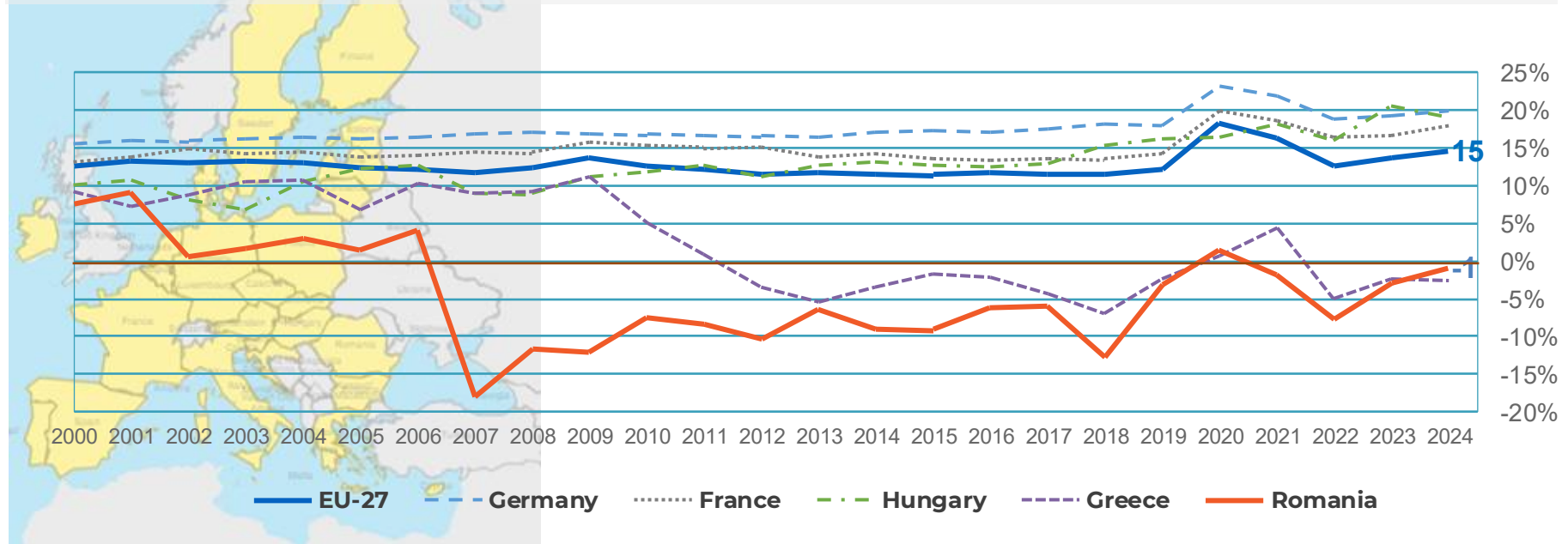
Gospodăriile au cheltuit mai mult decât venitul disponibil, bazându-se pe economii anterioare sau pe împrumuturi.

Concluzii

Nivelul redus al economisirii în România nu ține doar de alegeri personale, ci reflectă o presiune economică mai largă și un spațiu financiar limitat pentru multe gospodării. În timp ce țările vest-europene au menținut în timp niveluri relativ stabile și ridicate de economisire, comportamentul de economisire al României a rămas volatil și adesea sub zero.

Multe gospodării își doresc probabil să economisească, însă au o capacitate limitată de a construi rezerve reale.

Germania și Franța se mențin constant peste media UE, în timp ce Ungaria și-a consolidat poziția în ultimii ani. În contrast, România se evidențiază printr-un model mult mai volatil, ceea ce indică o capacitate redusă de acumulare a rezervelor financiare.

EUROSTAT, set de date tec00131, cele mai recente date anuale disponibile. Rata economisirii gospodăriilor = % din venitul disponibil pe care gospodăriile îl păstrează în loc să îl cheltuiască. În datele Eurostat, aceasta este măsurată ca economisire brută / venit disponibil brut, ajustat pentru modificările drepturilor de pensie; valorile negative indică faptul că gospodăriile consumă mai mult decât economisesc.

4 din 10 români din populația analizată au bani puși deoparte sau investiți.

Ce arată graficul

Incidența totală a economisirii: 40%.

Bărbaii sunt mai predispuși să se încadreze în categoria persoanelor care economisesc decât femeile: 47% vs. 34%.

Educația generează cea mai mare diferență: 62% în rândul persoanelor cu studii superioare vs. 22% în rândul persoanelor cu educație redusă.

Bucureștiul și marile centre urbane supra-performează, în timp ce mediul rural este subreprezentat.

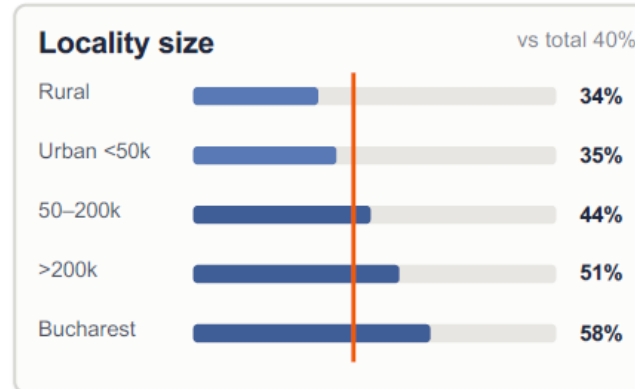
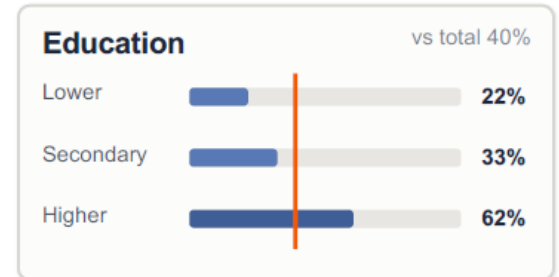
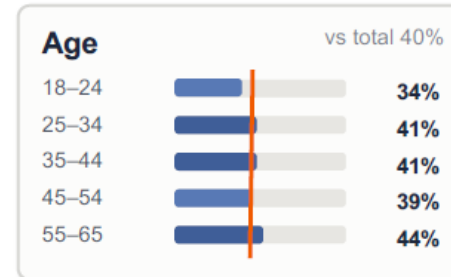
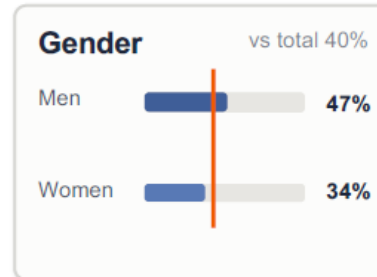
Concluzii

Economisirea depinde de capacitatea financiară.

Nivelurile de economisire diferă semnificativ în societate.

Cel mai important factor nu este vârsta, ci avantajul structural: educația,

stabilitatea veniturilor, apartenența la mediul urban.

Românii economisesc în principal pentru a se simți protejați, nu pentru a construi avere.

Economisirea are relevanță în piață, dar este departe de a fi universală.

Ce arată graficul

40% au bani puși deoparte sau investiți.

86% economisesc pentru siguranță; doar 13% economisesc pentru acumulare de avere.

Câți economisesc?

40%

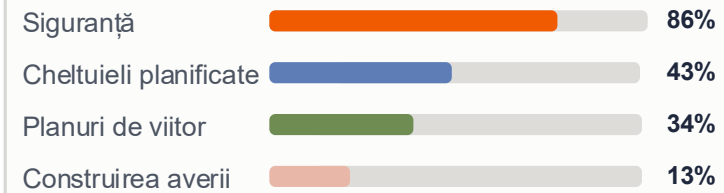
au bani puși deoparte sau investiți.

Economisirea este relevantă în piață, dar este departe de a fi universală, cu o incidență mai redusă în categoriile mai vulnerabile:

persoane cu educație și venituri reduse; mediul rural; femeii.

De ce pun românii bani deoparte

Motive

Concluzii

Românii economisesc sub presiune: motive defensive, optimism limitat, presiunea inflației și un nivel ridicat de încredere în sine.

Cum obișnuiesc să pună bani deoparte

Odată ce oamenii economisesc regulat, economisirea lunară devine comportamentul standard. Totuși, stabilitatea diferă între grupuri.

Ce arată graficul

Persoanele care economisesc regulat tind să economisească lunar.

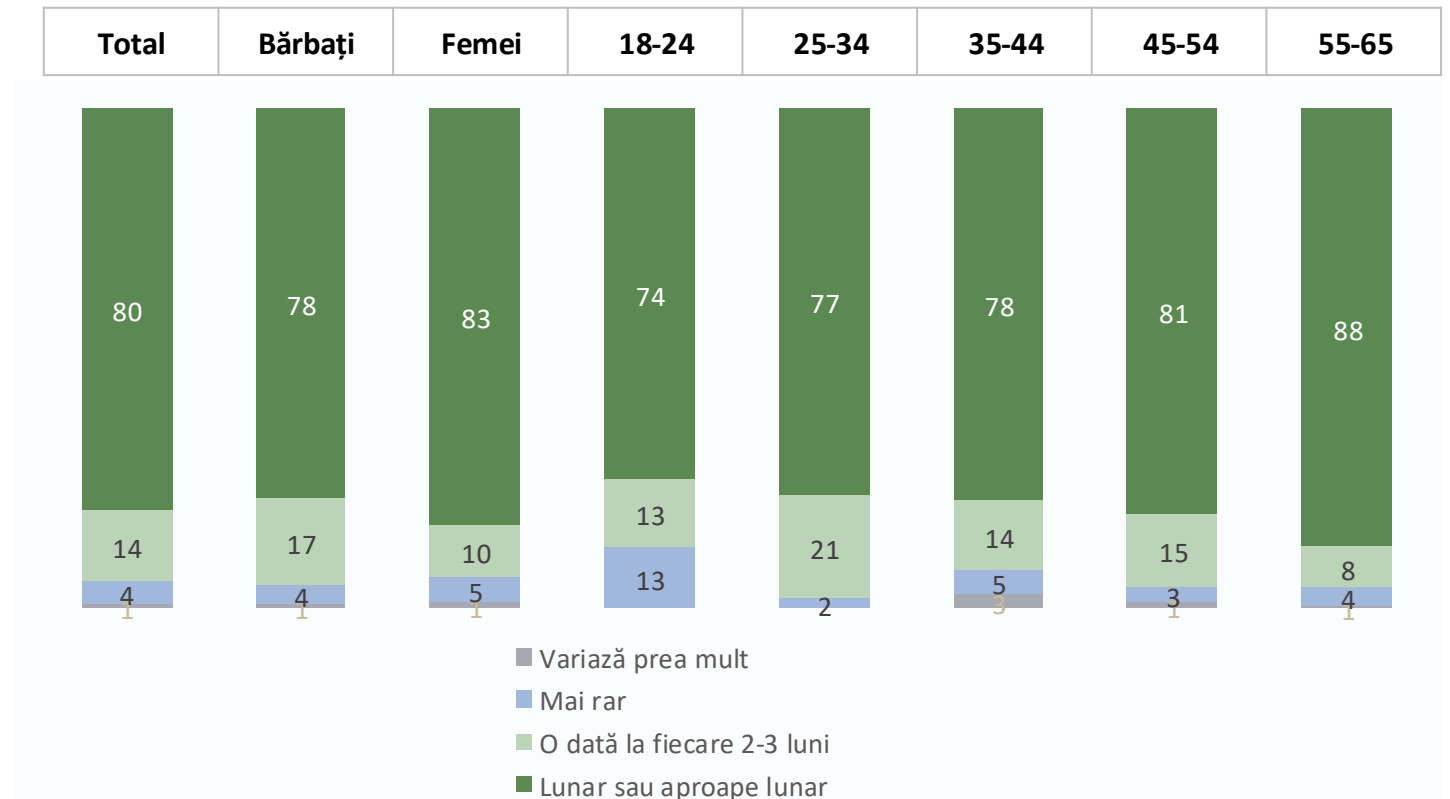
Femeile și persoanele mai în vârstă manifestă mai multă consecvență.

Tinerii au un comportament de economisire mai puțin constant.

Concluzii

Disciplina de economisire crește odată cu vârsta și structura financiară.

Grupele mai tinere pot avea intenția de a economisi, însă rutina lor este mai volatilă.

Cât din venit este economisit

Majoritatea economisitorilor pun deoparte sume moderate.

Ce arată graficul

60% dintre respondenți pun deoparte mai puțin de 10% din venit.

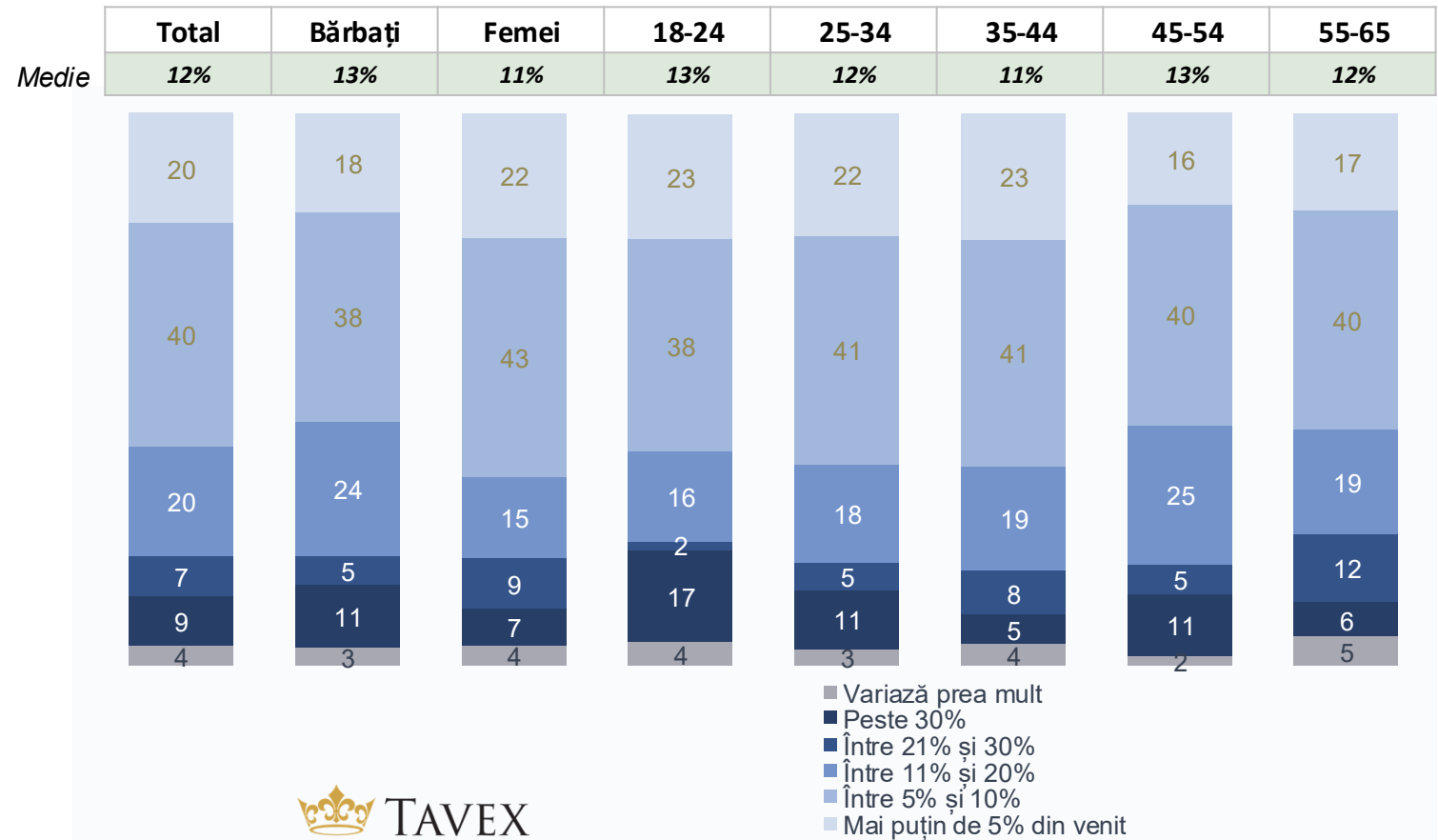
Majoritatea pun deoparte o parte modestă din venit, mai degrabă decât să facă contribuții semnificative.

Procentul mediu economisit este de aproximativ 12%.

Bărbații sunt ceva mai prezenți în categoriile cu nivel ridicat de economisire, în timp ce femeile tind să se concentreze în segmentele inferioare.

Concluzii

Economisirea există, însă pentru mulți nu este suficientă pentru a construi o reziliență financiară solidă pe termen lung.

Reziliența financiară este limitată

Multe gospodării au o rezervă, dar nu suficientă pentru a acoperi o perioadă mai lungă.

Ce arată graficul

Multe gospodării au un anumit nivel de protecție financiară, însă nu suficient pentru a se simți complet în siguranță în cazul unei perturbări de durată mai lungă.

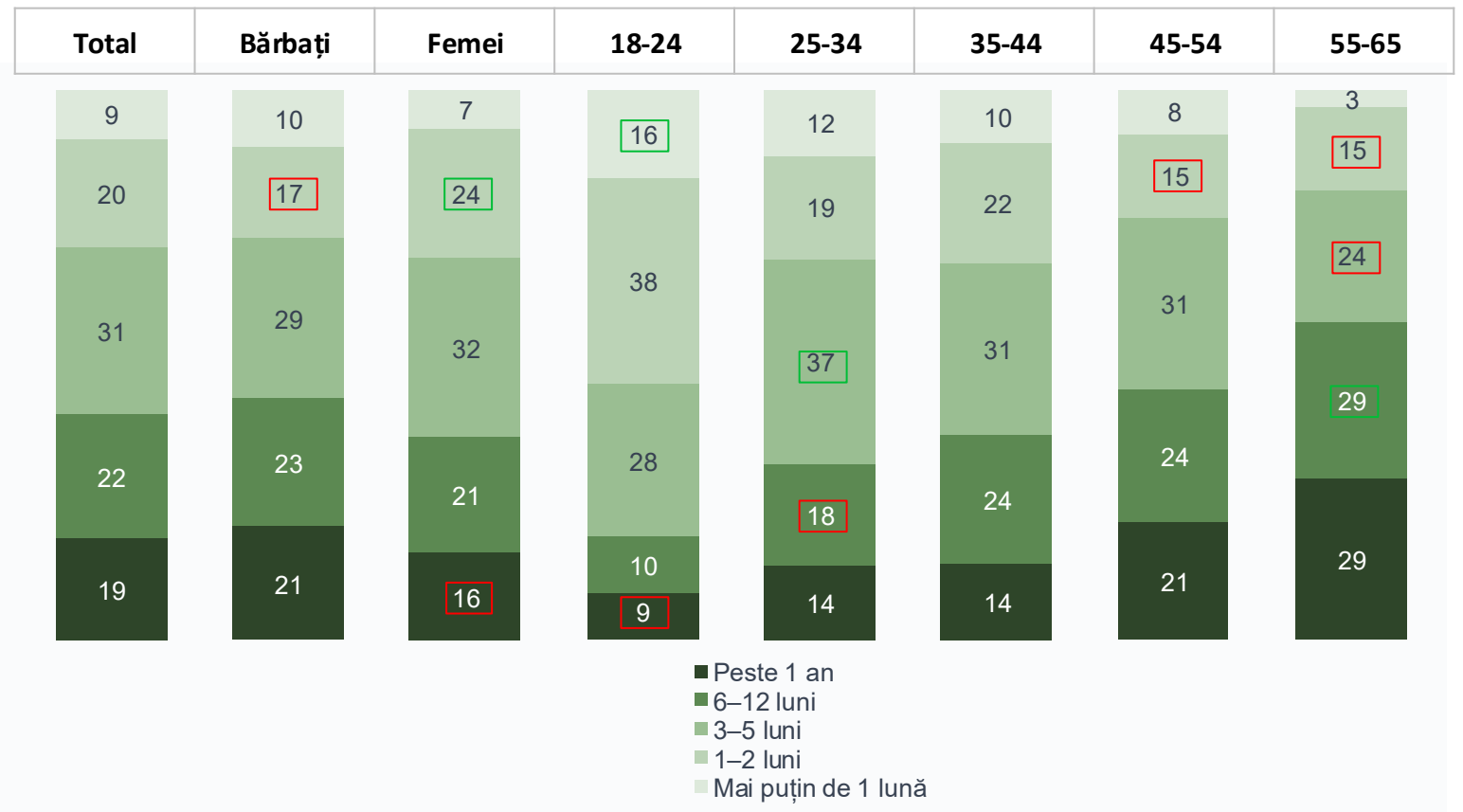
Aproximativ o treime (29%) au economii care ar acoperi mai puțin de 3 luni de cheltuieli ale gospodăriei dacă venitul lor ar înceta brusc.

Doar 19% ar putea acoperi cheltuielile pentru mai mult de un an din economiile existente.

Concluzii

Economisirea este în principal preventivă. Oamenii economisesc pentru a face față șocurilor, nu pentru a optimiza randamentele.

Piața oferă o protecție parțială, nu o reziliență financiară reală pe termen lung.

Încrederea modelează comportamentul financiar

În România, alegerile financiare sunt puternic influențate de familiaritate.

Oamenii preferă soluții financiare pe care le pot înțelege, accesa cu ușurință și controla.

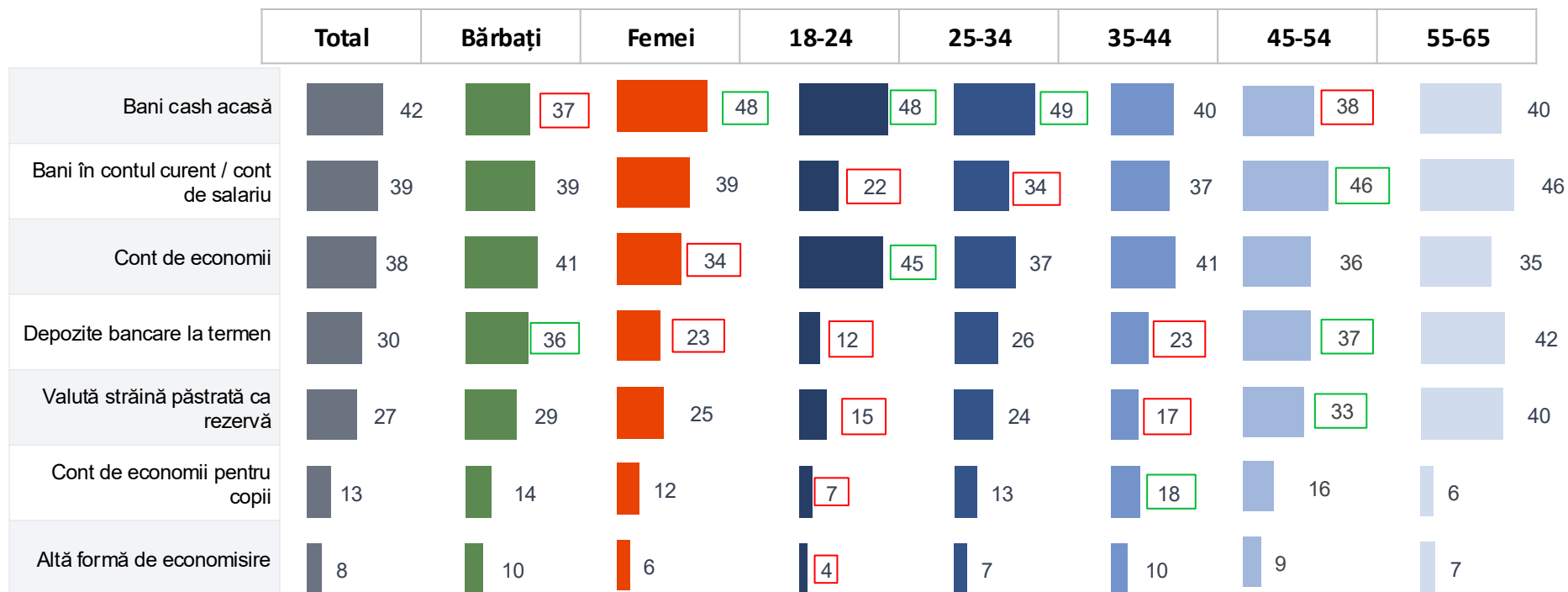
Ce arată graficul

Economiile sunt încă ancorate în formate familiare și cu complexitate redusă, numerarul și produsele bancare standard dominând clar.

Piața rămâne puternic conservatoare, iar încrederea și familiaritatea continuă să modeleze modul în care sunt păstrate economiile.

Concluzii

Acest lucru reflectă un tipar regional: preferința pentru active tangibile sau simple în locul produselor financiare complexe, susținută de un nivel scăzut de încredere în instituții și de o pondere ridicată a populației nebancaizate.

S8. În ce formă aveți în prezent bani puși deoparte ca economii?

Investițiile actuale deținute

Investițiile arată mai degrabă ca o formă de conservare decât ca asumare activă de risc.

Ce arată graficul

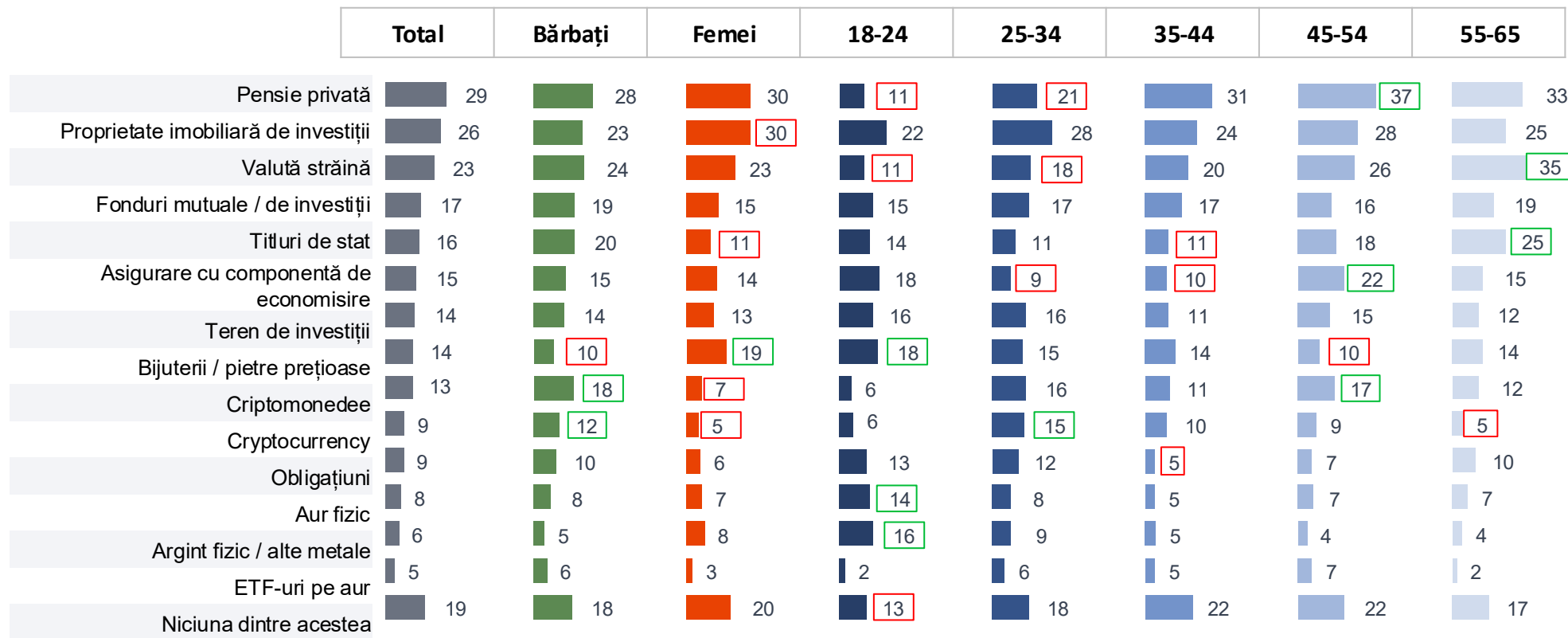
Investițiile voluntare, proprietățile imobiliare și rezervele în valută domină portofoliul investițional. Instrumentele financiare legate de piață sunt mai puțin răspândite.

Bărbații investesc mai activ, în timp ce femeile preferă proprietățile, pensiile și bijuteriile ca metode de păstrare a valorii.

Concluzii

Investitorii din România sunt precauți.

Abordarea dominantă este una de conservare a averii, nu de speculație sau creștere agresivă.

S9. În care dintre următoarele produse sau bunuri aveți în prezent bani investiți? Răspuns multiplu.

Inflația este principala preocupare financiară

Acesta este principalul factor emoțional care influențează comportamentul financiar.

Inflația reprezintă o preocupare financiară generalizată.

Ce arată graficul

74% sunt îngrijorați că inflația ar putea reduce valoarea banilor puși deoparte.

Preocuparea este generalizată, dar mai accentuată în rândul femeilor și al adulților tineri.

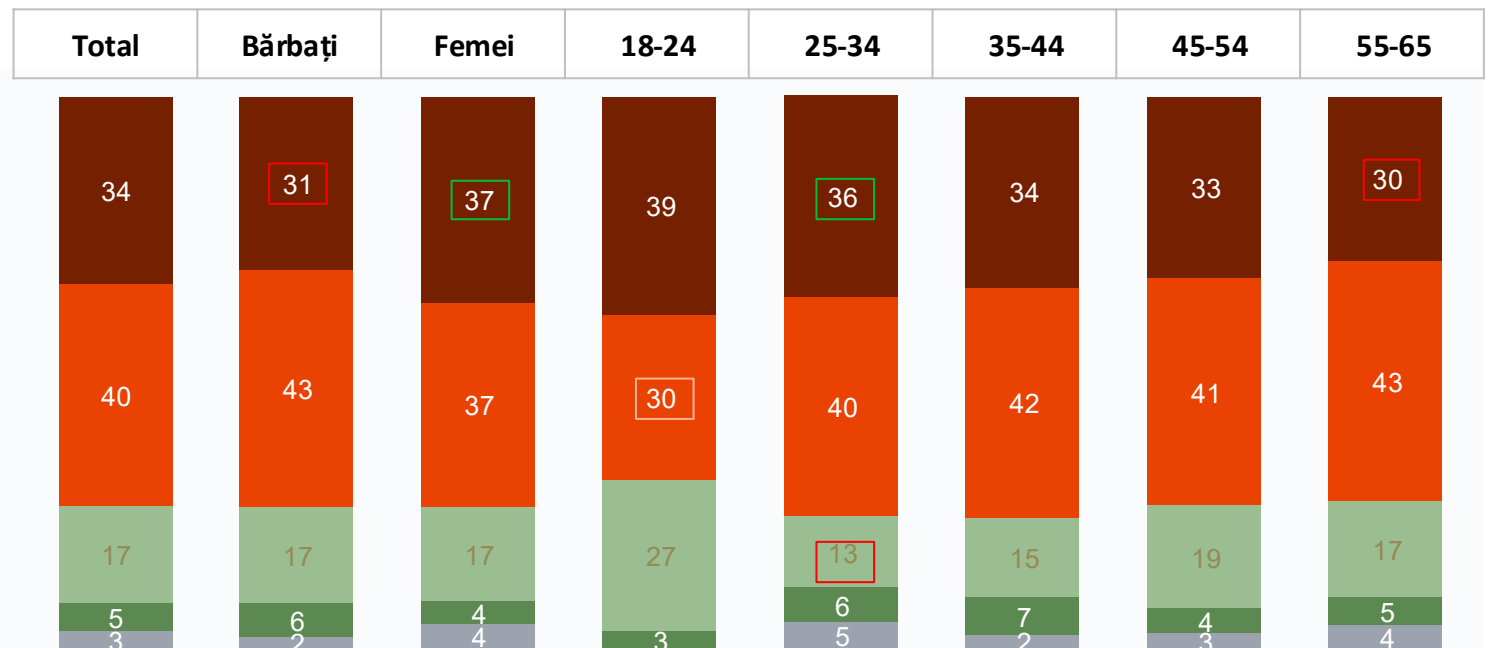
Grupele cu venituri mai mici percep inflația mai direct ca o amenințare.

Concluzii

Inflația explică în mare măsură mentalitatea defensivă și preferința pentru instrumente financiare considerate sigure și tangibile.

Dar îngrijorarea nu se transformă automat în comportamente financiare diversificate.

Când oamenii se gândesc la protecția împotriva inflației, se gândesc în primul rând la active tangibile. Aurul este perceput la fel ca imobiliarele ca metodă de protecție împotriva inflației.

S10. În ce măsură vă îngrijorează faptul că inflația ar putea reduce valoarea banilor economisiți? (un singur răspuns)

- Nu știu / Nu pot evalua
- Nu mă preocupă deloc
- Mă preocupă puțin
- Mă preocupă destul de mult
- Mă preocupă foarte mult

Perspectiva privind economisirea în următoarele 12 luni

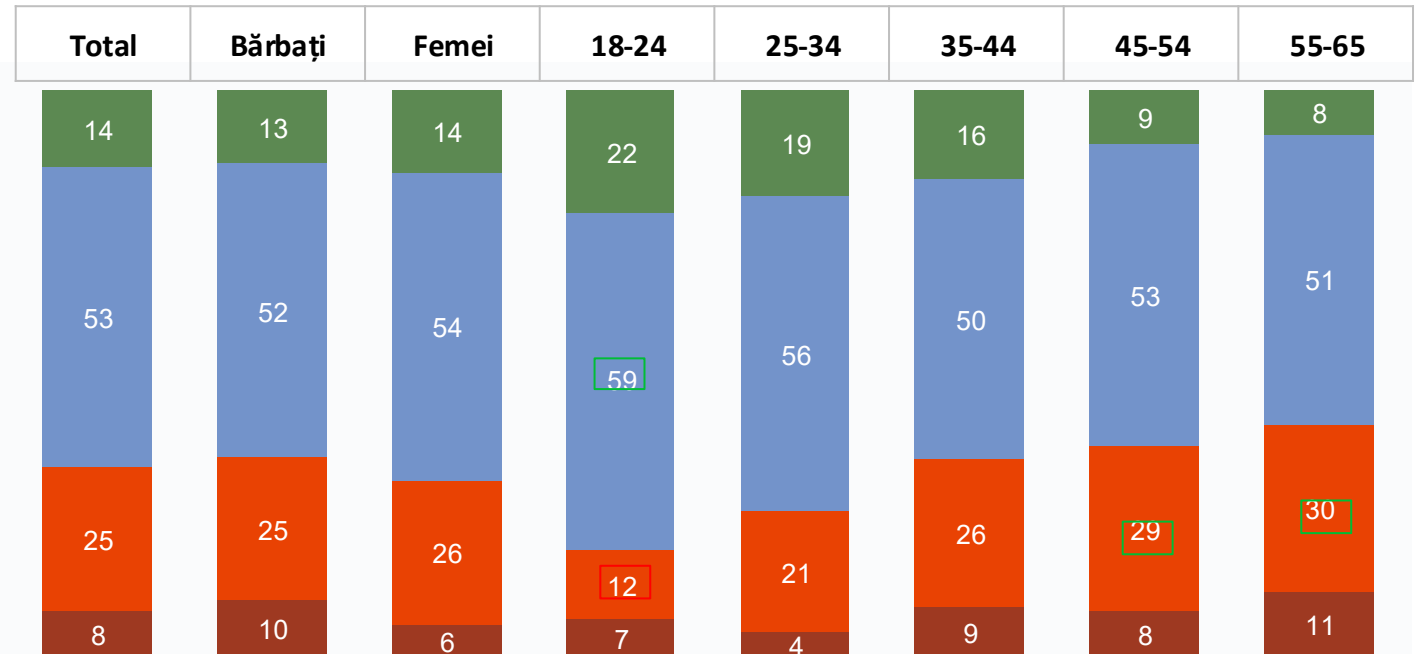
Majoritatea oamenilor se așteaptă să rămână pe loc, nu să avanseze.

Ce arată graficul

Doar un mic procent (14%) se așteaptă să economisească mai mult în următorul an.

Un procent semnificativ (33%) se așteaptă să economisească mai puțin sau deloc.

Adulții tineri sunt mai optimiști, în timp ce grupele mai în vârstă sunt mai defensive.

S4. În următoarele 12 luni, credeți că veți reuși să economisiți mai mult, aproximativ la fel sau mai puțin decât în ultimele 12 luni? (un singur răspuns)

- Nu cred că voi reuși să economisesc
- Mai puțin decât în ultimele 12 luni
- Aproape la fel
- Mai mult decât în ultimele 12 luni

Concluzii

Mentalitatea dominantă este de stabilitate sub presiune, nu de progres financiar.

Pentru multe gospodării, obiectivul principal este evitarea deteriorării situației financiare.

Cheltuieli pe care oamenii le-ar reduce pentru a economisi mai mult

Ajustările bugetare se fac mai întâi din zona de stil de viață.

Ce arată graficul

Atunci când gospodăriile trebuie să reducă cheltuielile, încep cu cheltuielile de stil de viață, nu cu cele structurale. Ieșirile la restaurant, micile plăceri și divertismentul sunt primele categorii reduse.

Concluzii

Creșterea economisirii este finanțată prin ajustări incrementale ale stilului de viață, nu prin schimbări financiare structurale.

Acest lucru indică o mentalitate pragmatică și precaută a consumatorului.

	Total	Bărați	Femei	18-24	25-34	35-44	45-54	55-65
Mese în oraș (restaurante / cafenele)	56	55	57	56	54	54	55	61
Achiziții de răsfăț	46	46	45	42	42	48	44	49
Divertisment	40	39	40	40	37	43	41	36
Haine și accesorii	32	29	37	29	36	28	31	37
Vacanțe / călătorii	21	23	18	17	20	24	19	22
Sport / hobby-uri	18	17	20	12	11	17	23	23
Abonamente digitale	10	11	9	16	15	7	8	8
Mașină personală	9	12	7	5	11	10	7	12
Nu aș reduce nimic	2	3	1		2	2	3	3
Alte cheltuieli	5	5	5	2	5	4	7	6

S5. Pentru a reuși să economisiți mai mult, ce tipuri de cheltuieli ați fi dispus(ă) să reduceți sau să renunțați la ele? (răspuns multiplu, max. 3)

Încrederea în deciziile financiare vs. rezultate

Românii se simt informați, dar încrederea nu reflectă întotdeauna realitatea deciziilor.

Ce arată graficul

88% spun că se simt informați când iau decizii financiare.

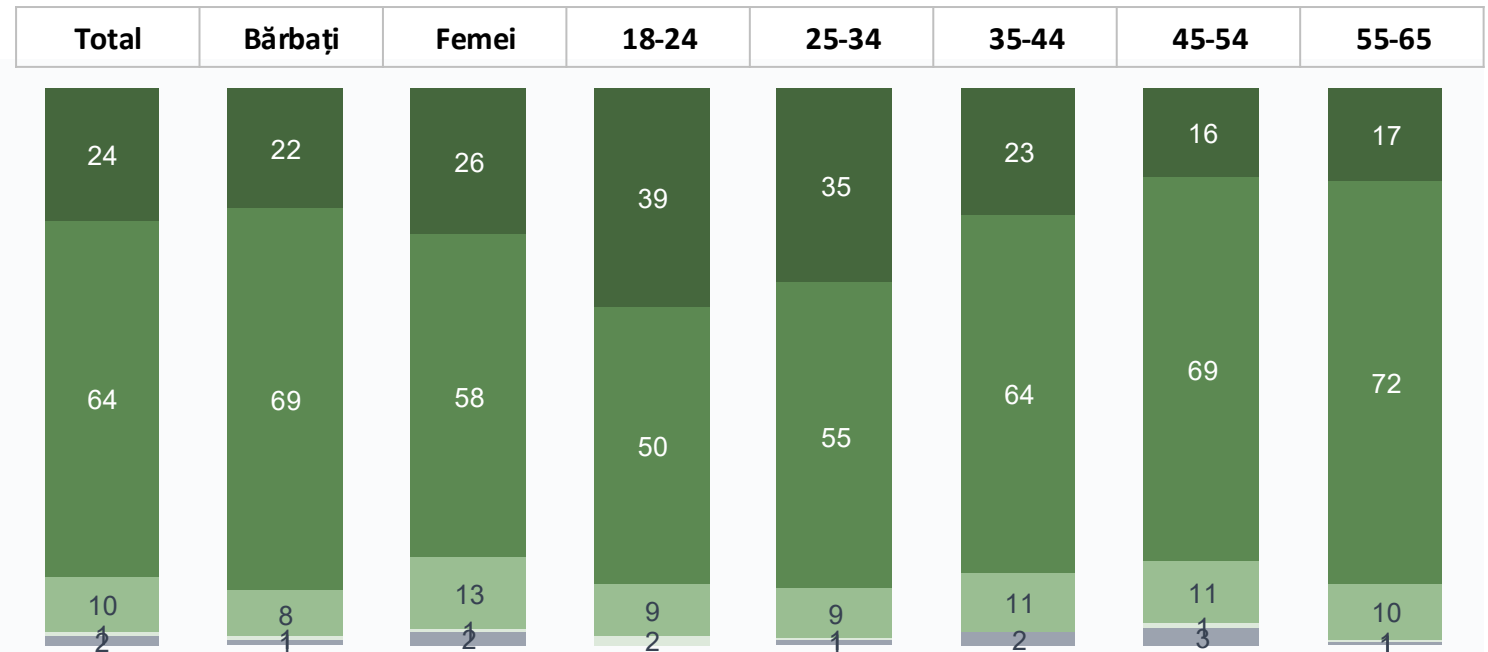
Încrederea este mai ridicată în rândul adulților tineri, în special sub 35 de ani.

Persoanele cu educație mai redusă raportează uneori niveluri ridicate de încredere, ceea ce sugerează că percepția nu reflectă întotdeauna competența reală.

Concluzii

Percepția proprie asupra încrederii nu reflectă întotdeauna capacitatea financiară.

Acest aspect devine important atunci când este comparat cu datele privind pierderile financiare evitabile.

S1. Cât de informat vă simțiți, în general, atunci când luați decizii legate de bani, economii sau investiții? (un singur răspuns)

- Nu știu / Nu pot evalua
- Deloc informat
- Nu foarte informat
- Destul de informat
- Foarte informat

Greșeli de ordin financiar care duc la pierderi

Încrederea nu se traduce întotdeauna în decizii corecte.

Ce arată graficul

Mulți respondenți se simt informați, însă aproximativ o treime au trecut prin pierderi financiare evitabile.

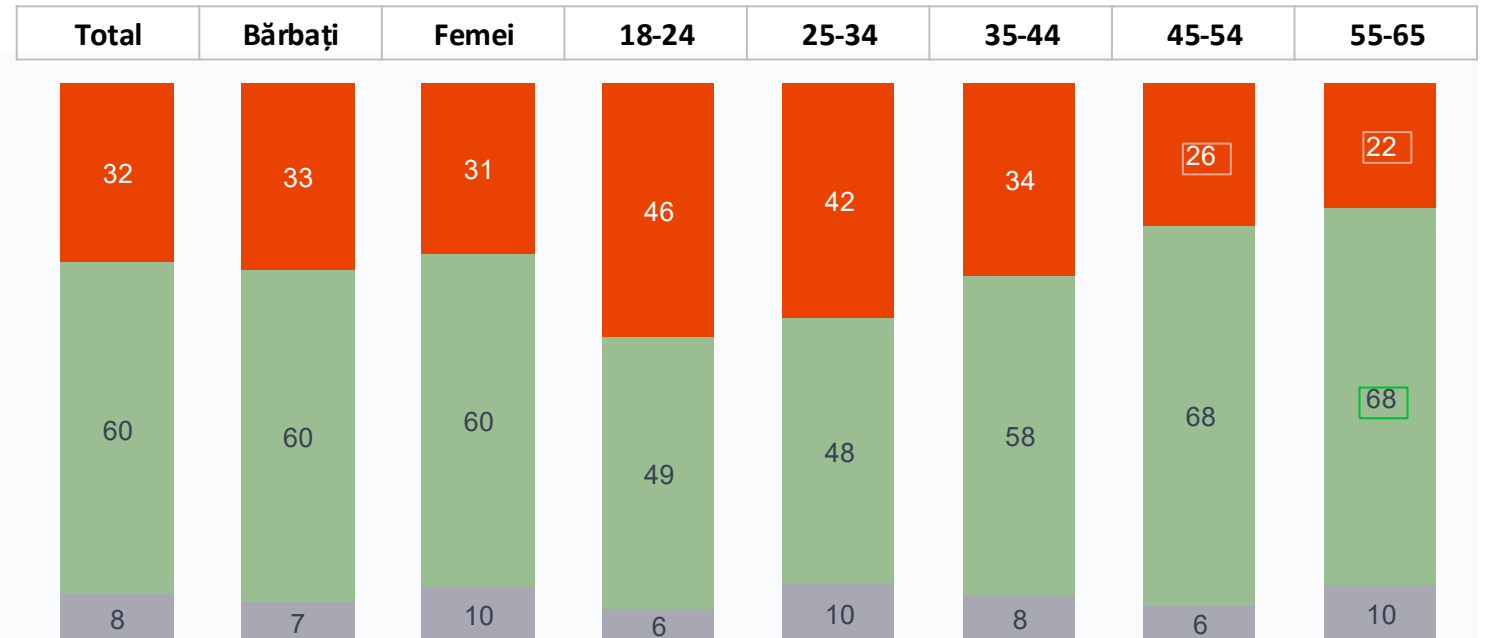
Tinerii sunt mai expuși greșelilor financiare.

Grupele cu venituri și educație mai reduse resimt mai puternic acest decalaj de experiență.

Concluzii

Oamenii nu au nevoie doar de mai multe informații, ci de ghidaj aplicat în momentul deciziei.

Problema nu este doar lipsa de conștientizare, ci calitatea deciziilor financiare.

S16. Ați pierdut bani în ultimul an din cauza unor decizii financiare pe care le-ați fi putut gestiona mai bine dacă ați fi avut mai multă experiență sau informații?

■ Nu știu ■ Nu ■ Da

01

4 din 10 economisesc

Economisirea există în România, dar nu este o practică universală.

02

Economisirea este orientată spre siguranță

Preocupările de tip „urgente” domină; acumularea de avere este secundară.

03

Economiile sunt limitate

Majoritatea economisesc sume mici, de obicei sub 10% din venit.

04

Reziliența financiară este redusă

A avea economii nu înseamnă neapărat siguranță pe termen lung.

05

Inflația domină mentalitatea

Oamenii sunt preocupați de inflație, dar rămân în instrumente simple și familiare.

06

Încrederea nu reflectă mereu realitatea

Mulți se simt informați, dar o parte semnificativă raportează greșeli financiare evitabile.

De reținut

Românii își doresc să economisească, însă sunt limitați de presiunea economică, capacitatea financiară redusă și accesul inegal la educație financiară practică.

Economisirea este în principal defensivă, orientată spre protecție, mai degrabă decât spre acumulare sau creștere.